

Kedves Olvasó!

Ne fújja be nyomunkat a hó!

Hosszú szünet után ismét megjelenik a Herencsényi Hírmondó, terveink szerint most már rendszeresen, negyedévente 16 oldalon. Amikor annak idején belevágtunk, nem is gondoltuk, hogy milyen sok ember számára válik fontossá. Az olvasni szerető emberek megkedvelték, mert nem a nagyvilágról, hanem rólunk szól, nekünk üzen. A leírtak megmaradnak utódainknak is, ha kíváncsiak lesznek rá, megtudhatják miként teltek napjaink a harmadik évezred elején.

A gondolatnak, a kimondott vagy leírt szónak ereje van. A Biblia első bekezdése szerint úgy történt a világ teremtése, hogy az Úristen kimondta: Legyen! Mi nem vagyunk mindenhatók, de a gondolat erejét mi is megtapasztalhatjuk. Vannak álmaink, terveink, amelyek lassan cselekedetté érnek, és akkor azt mondhatjuk, nem éltünk hiába. Persze sok gondolatunk csak beteljesületlen álom marad, de csak azért, mert nem mondtuk ki szívből.

Szóval nagyon fontos, hogy legyenek gondolataink, vágyaink, és legyen bennünk törekvés, a megvalósításra. Ha tovább lapoznak, a frissen megválasztott polgármester és képviselők vallanak terveikről. Biztosak lehetünk benne, hogy ezek a tervek mindegyike nem fog megvalósulni, hiszen ahhoz egy megyei rangú város költségvetésére lenne szükség, de nekünk kutya kötelességünk támogatni vezetőinket, mert akkor néhány a sokból biztosan sikerülni fog. Együtt sokat tehetünk, és ezáltal mindannyian gazdagodunk.

A 20. század második fele kegyetlenül elbánt Herencsénnyel. A 2. világháború kezdetén majd kétszer annyi volt a falu lakossága, mint ma. Vagy 350-en laktak Liszkón, mintegy húszan Nelázsdon, de Bikkben és Nagyszőlőben is lakott egy-egy család. Belakták Herencsény történelmi határát, minden parasztember tudta, hogy a legfőbb erőforrás a termőföld, amely mindig kamatostul visszaadja a befektetett munkát. Az az évszázadok alatt kialakult világrend összeomlott, a föld értéktelenné vált, és a falu lakossága számára érdektelenné is. Nem csak Herencsénnyel történt meg mindez, de még mintegy ezer magyar falu jutott arra a sorsra, hogy a jövője kérdőjeleződik meg.

(Folytatás a 2. oldalon)

*Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Újesztendőt kívánunk
a Herencsényi Hírmondó minden olvasójának!*

Önkormányzati választás – 2010

Október 3-én került sor az önkormányzati választási forduló megtartására. A takarékoság jegyében hozott új önkormányzati törvényi rendelkezések csökkentették a képviselők számát, így községünkben hét képviselő helyett négyet választhattunk. A négy képviselői helyért tíz jelölt indult. A polgármester – egyedüli indulóként – a szavazatok számától függetlenül 100%-os aránnyal nyert. Az urnák zárása, a szavazatok összegzése után a képviselői mandátumot szerzettek eredményei:

		Kapott szavazat	Szavazati arány
Polgármester:	Jusztin Józsefné	266	100 %
Képviselők:	Tácsik Bálint	148	48,05%
	Kosik Mihály	146	46,40%
	Bucsánszki Csaba	138	44,81%
	Demkó György	113	36,69%
Érvénytelen szavazat		45	

A részvételi arány 58,10%, tehát kevesebben mentünk el szavazni, mint az országgyűlési választási fordulón, április 11-én. Ugyanezen a napon, október 3-án választották meg képviselőiket a falu kisebbségéhez tartozó választópolgárok, ők is négy jelöltre szavazhattak. A szavazás eredménye:

Képviselők:	Oláh Gyula	25,22%
	Stír Sándor	25,22%
	Bangó Béla Tamás	23,48%
	Jónás Gábor	23,48%

A helyi önkormányzati és kisebbségi választás sikeres és eredményes volt. A képviselő-testületek azóta már megalakultak, a képviselők esküt tettek, megalakították bizottságaikat, és hamarosan megtartják első érdemi testületi ülésüket.

Gratulálunk az eredményekhez, munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk!

Ambrózi Erzsébet

(Folytatás az 1. oldalról)

Ne fújja be nyomunkat a hó!

Láthatjuk mi is, hogy előző megjelenésünk, mintegy másfél év óta meghalt 15 testvérünk, és született négy. Ez azt jelenti, hogy ha nem sikerül az elszármazottakat vagy betelepülő családokat csábítani a faluba, húsz év múlva csak 300–400 lakója lesz Herencsénynek, akik pedig most születtek, még megérhetik, hogy Liszkóhoz hasonló pusztává válik a falunk. Nem fogja tudni senki, hol volt a Rimóci kiskútja, a Kozma szőlője, a Barátkert, a Benyogarád, a Heringek földje, és kik voltak azok az emberek, akikről elnevezték a földrajzi he-

lyeket. Tartok tőle, hogy községünk nagyobbik fele már most sem ismeri ezeket. Pedig ezek a dúllónevek hús-vér emberek nevét viselik, akik kétkezi munkájukkal nyomot hagytak a falu kollektív emlékezetében. Nem szabad elfeledni ezeket!

Persze nem tehetjük meg, hogy csak a múltba merengünk, de őseink úgy tartották, hogy a télidőben eltévedt ember addig nincs bajban, amíg a hóban hagyott nyoma után vissza tud jutni a helyes útra. Nekünk ügyelni kell arra,

hogy elődeink nyomát soha ne fújja be a hó!

Fogadják hát szeretettel az újra induló Herencsényi Hírmondót. Ha van kedvük írni, tegyék meg, örömmel adjuk közre az írásaikat. Ha nem érznek elég erőt az íráshoz, de van egy történetük, amit elmesélnének, jelezzék a lap szerzőinek, és mi feljegyezzük gondolataikat. E gondolatok jegyében kívánok minden kedves Olvasónknak Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Újesztendőt.

Pekár István

Beszámoló Herencsény képviselő-testületének 2006–2010-ben végzett munkájáról

Az önkormányzat az óvodát, általános iskolát, körjegyzőséget közös fenntartású intézményként működteti a cserhátsurányi önkormányzattal.

A házi segítségnyújtást 2009. január közepéig működtette az önkormányzat. Ezt a feladatot átadtuk a Többcélú Kistérségi Társulásnak.

A családsegítés és gyermekvédelmi feladatot 11 önkormányzattal közösen látjuk el.

A szociális étkezetési szakfeladatot az önkormányzat látja el.

Könyvtárat, teleházat működtetünk.

Az utak-hidak üzemeltetését, a kövilágítási feladatokat, a város-és község gazdálkodást, a munkanélküli ellátásokat, a művelődési és sport célokat, valamint az egyéb szociális feladatokat az önkormányzat látja el.

Tagjai vagyunk a Többcélú Kistérségi Társulásnak, amelyet 29 önkormányzat alapított. Közösen fenntartott intézményeinkhez, a könyvtárhoz és az iskolabusz működtetéséhez támogatást folyósítanak.

Kiadásainkat saját bevételből, állami támogatásból, kistérségi támogatásból, ÖNHKI-ből finanszírozzuk, de hitel felvételre is szükségünk van. Egyre nehezebb a finanszírozás, mivel az állami támogatások és az ÖNHKI támogatás minden évben kevesebb. Ezért a képviselő-testület a költségvetés tervezésekor igyekezett takarékos költségvetést készíteni. A tartozásokat csökkentettük minden évben.

A nógrádmarcali hulladéklerakót működtető Tárnics Kft-ben 16 önkormányzattal együtt tulajdonosok vagyunk. 2010. július 22-én a működtetést átvette az

Észak-Kelet-Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás, és megemelte a hulladékártalmatlanítási díjat. Uniós pályázatból korszerűsítették és bővítették a hulladéklerakó telepet. A beruházást be kellett fejezni és beüzemelni. A szállításra közbeszerzést írtak ki, míg nincs döntés, mivel a közbeszerzést újra ki kellett írni. A zsákos beszállítás valószínűleg 2010. dec-

ember 31-ig fog fennmaradni. A hulladék udvarok elkészültek, a szelektív hulladékgyűjtő edények kihelyezése is megtörtént. A későbbiekben kuka rendszerű gyűjtés lesz, azt még jelenleg nem tudjuk hogyan fog működni.

Összefoglaló a számok tükrében az önkormányzat költségvetés bevételéről és kiadásairól, felhalmozási kiadásokról lásd táblázatok.

2006. év		
Összes bevétel	Összes kiadás	Forrás hiány
Terv: 79.121 e Ft	116.709 e Ft	37.588 e Ft
Tény: 91.887 e Ft	91.878 e Ft	
Felújítások teljesítése		
Művelődési ház akadálymentesítés		3.191 e Ft
Lisznyai út felújítás		2.293 e Ft
Béke út felújítás		3.450 e Ft
		8.934 e Ft
Tartozások 2006. december 31-én		25.598.695 Ft

2007. év		
Összes bevétel	Összes kiadás	Forrás hiány
Terv: 63.969 eFt	92.858 eFt	28.889 eFt
Tény: 78.749 eFt	78.725 eFt	
Felújítások teljesítése		
Óvoda nyílászáró csere		2.760 eFt
Tartozások 2007. december 31.-én		23.172.004 Ft

Herencsényi Hírmondó • Közéleti tájékoztató lap • Megjelenik negyedévente • Kiadja Herencsény község Önkormányzata • Felelős kiadó: Jusztin Józsefné polgármester

• A szerkesztőség címe: Herencsényi Főút, 2677 Herencsény, Kossuth út 50. • Felelős szerkesztő: Pekár István, tel: 30/5-125-450, e-mail: pekar55@t-online.hu • Szerkesztőségi titkár: Ambrózi Erzsébet, tel: 35-357-386, e-mail: szandai.jozsef@t-online.hu • Nyomdai munkák: Agroinform Kiadó és Nyomda Kft., 1149 Budapest, Angol u. 34. • Ügyvezető: Bolyki István • Nyomdai előkészítés: Sándor Anna, Soós Éva • Lapunk szerzői: Ambrózi Erzsébet, Dropka Péterné, Jávor Károly, Jávoriné Barsi Boglárka, Kalmár Ildikó, Kelemen Mária, Pekár István, Pszota Csilla, Tácsik Bálint, Varga Judit

2008. év		
Összes bevétel	Összes kiadás	Forrás hiány
Terv: 87.777 e Ft	107.926 e Ft	20.149 e Ft
Tény: 87.617 e Ft	87.424 e Ft	
Felújítások teljesítése		
Polgármesteri hivatal akadálymentesítés		10.408 e Ft
Könyvtár felújítás		900 e Ft
Művelődési ház fűtőkorszerűsítés		360 e Ft
Tartozások 2008. december 31-én		18.046.708 Ft

A fejlesztési tervekből csak a beruházásokra (épületek) tértem ki, egyéb beruházások tervezési költsége, középületek világitása, valamint a közvilágítás korszerűsítése, amelyek előző ciklusban megvalósultak, ezek éves ütemezései a tartozások között szerepelnek. Továbbá a hulladéklerakó saját erő összege is a tartozások között szerepel.

Jusztin Józsefné
polgármester

2009. év		
Összes bevétel	Összes kiadás	Forrás hiány
Terv: 89.627 e Ft	103.892 e Ft	14.265 e Ft
Tény: 96.931 e Ft	96.720 e Ft	
Felújítások teljesítése		
Autóbusz forduló		3.339 e Ft
Számítógép 5 db (TELEHÁZ)		490 e Ft
Polgármesteri Hivatal előtető		1.017 e Ft
		15.997 e Ft
Tartozások 2009. december 31-én		13.729.582 Ft

2010. év		
Összes bevétel	Összes kiadás	Forrás hiány
Terv: 99.048 e Ft	113.420 e Ft	14.372 e Ft
Tény I.félév: 38.545 e Ft	46.674 e Ft	
Felújítások teljesítése		
Tagóvoda felújítása		9.100 e Ft

Amire büszkék lehetünk

Jól sikerült a Palóc Búcsú

A palóc identitás és összetartozás erősítése jegyében rendeztük meg már ötödik éve július első szombatján a Palóc Búcsút. Különösen sikeres volt az idei, hiszen a visegrádi kezdeményezés keretében négy országból érkeztek vendégeink.

Évek óta jó kapcsolatot ápolunk szlovákiai testvértelepüléseinkkel, Csábbal és Kalondával, de az idén a lengyel Szaflyar és a csehországi Podivin népes küldöttséggel képviseltette magát. Községünk valamennyi ország településével hivatalosan is testvértelepülési megállapodást írt alá 2010. július 3-án és július 4-én a Palóc Búcsú és Falunap rendezvényünk keretein belül.

A rendezvényünknek érdekes színtöltje volt a testvértelepülések főzőversenye, melyet zsűri értékelése szerint Csáb csapata nyert. A futball mérkőzés I. díját Herencsény csapata nyerte. Kulturális műsorral is szórakoztattak bennünket a testvértelepülésekről érkezett fellépők, akikhez csatlakoztak a környező települések is előadásaikkal. Újra gyönyörködhetünk a Palóc Búcsún résztvevőinek színes népviseletében. A fáradozásunkat kárpótolta a szemekben felcsillanó öröm, az ismerősök baráti ölelése.

A többnapos rendezvény költségeit az Önkormányzat a megnyert EU pályázatból finanszírozta. A pályázat a testvértelepülési kapcsolatokra épült. A szabadtéri színpad befedése e pályázat maradványának eredménye. Ezúton szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki hozzájárult a rendezvényeink sikeres megtartásához, munkájával, vendégszeretettel, rendezvényen való részvételével. Azoknak is, akik a Palóc Búcsú résztvevőit portáik előtt süteménnyel, üdítővel kínálják évről évre.

Remélem ez még sok-sok évben meg fog ismétlődni, kifejezve a palócok összetartozását, kitartását, hagyományainak megtartását. Mindenkinek kívánom, hogy a Kereszt Búcsú megünneplése az elkövetkező években is sok szép emlékekkel örvendeztessen meg mindannyiunkat, a szívünkben pedig az egymás iránti szeretet uralkodjon!

Jusztin Józsefné

Önkormányzati tervek

Az önkormányzati választások eredményes lebonyolítása után nem sokkal, megalakult az új testület. Az alábbiakban arra vállalkoztunk, hogy bemutassuk az újonnan választott testületi tagokat. Az a szándék vezérelt bennünket, hogy közelebbről megismerjék őket nemcsak községünk lakói, hanem Hírmondónkat lapozgató Herencsényből elszármazottak is.

Jusztin Józsefné polgármester

Gratulálunk a választási eredményéhez. Mindannyian, akik a faluban élünk, tudjuk, látjuk, hogy hihetetlen energiával dolgozott, küzdött eddig is a faluért, az egyes emberekért. Ráadásul, abban az „el-lenszélben”, amiben az elszegé-

nyedett, kis önkormányzatok küzdenek a talpon maradásért, még az eredmények sem látszanak. Azt gondolná az ember, hogy ezt a minden szempontból hálátlan feladatot meg lehet unni, bele lehet fáradni, ön még sem adta fel. Miért?

Úgy érzem, hogy amit az elmúlt négy év alatt tettem, az a falu javát szolgálta, még ha az nem is volt látványos, és szeretnék még többet is tenni. Az elmúlt időszakban elindultak olyan projektek, amelyek még befejezetlenek, és minden erőmmel

azon lesznek, hogy ezeket végigvigyem. Szeretném megköszönni a választópolgároknak, hogy eleget tettek állampolgári kötelezettségüknek, és elmentek szavazni. Fontos, hogy önmagunk sorsáról magunk döntsünk.

A takarékoság jegyében csökkentették a településeken megválasztható képviselők számát, a Herencsényhez hasonló kistelepülések esetében 7-ről 4-re. A mi községünket hogyan érinti ez az intézkedés?

Ez az intézkedés csupán azoknál a nagyobb településeknél jelent takarékoskodást, ahol a képviselők tiszteletdíját veszik fel képviselői munkájukért. A mi képviselőink nem veszik fel a tiszteletdíjukat, hanem a nekik járó pénzt egy külön alapba utalják, ahonnan a közös döntésük alapján a falu rendezvényeit, egyesületeit támogatják. Ez itt eddig is így volt, ebből a pénzből finanszíroztuk a Hírmondó megjelentetését, támogattuk a Palóc Búcsú rendezvényét, az Idősek Napja vendéglátását és ajándékcsoomagjait, a gyermekek Mikulás-napi ajándékcsoomagjait, és még sorolhatnám. Az újonnan választott képviselők már most határoztak arról, hogy ez a jövőben is így lesz.

A választások óta már két hónap eltelt. Felállt az új testület, a képviselők esküt tettek. Mivel kezdték a munkát?

Hivatalosan is megalakítottuk a testületünket, bizottságainkat. Mivel ugyanazokat a feladatokat kevesebb fővel is el kell tudni látni, ezért próbáltam több bizottságot létrehozni, és a bizottságokba külső tagokat is delegálni. Az **Ügyrendi bizottság** elnöke **Demkó György** lett, tagjai: **Tácsik Bálint** és **Bucsánszki Csaba**. A **Pénzügyi és gazdasági bizottságot** szintén **Demkó György** vezeti, tagjai: **Bucsánszki Csaba** és **Perjésiné László Anita** „külsősként”. A **Humán bizottság** vezetője **Tácsik Bálint**, tagjai: **Bucsánszki Csaba** és **Dropka Péter** „külsős”.

Alpolgármesterünk a testület tagjaiból választott **Kosik Mihály** lett, ő helyettesítheti a polgármestert a képviselőtestület elnökeként. Az új önkormányzati törvény azt is lehetővé teszi a polgármester számára, hogy feladatai segítése érdekében ún. „külsős” alpolgármester bevonását javasolja a képviselő-testület számára. Az új önkormányzati törvény a képviselők számának csökkentésével együtt pontosan azért teremtette meg a „külsős” alpolgármester megválasztásának lehetőségét, hogy a szavazópolgárok által meg nem választott személyek közül a polgármesternek lehetősége nyíljon olyan szakembert alpolgármesteri munkára jelölni, aki szakmai hozzáértése révén ténylegesen segíteni tudja a polgármester és a képviselőtestület munkáját.

Én éltem ezzel a lehetőséggel, részben azért, mert a testületi tagok számának csökkentése még több terhet ró egy személyre, részben pedig azért,

Juszti Józsefné

mert a jelöltem, **Jávor Károly**, aki korábban testületünk tagja volt, az önkormányzat költségvetésének elkészítése és a teljesítés ellenőrzése során olyan plusz feladatokat is magára vállalt, amelynek jelentős része volt az adósságállományunk csökkentésében, és gazdasági helyzetünk javításában. A négy év folyamán, a közös fenntartású intézményeink esetében a költségvetési egyeztetéseken minden alkalommal részt vett, s ahol lehetett, évről évre csökkentettük a költségeinket. Ennek köszönhető, hogy forráshiányunk 2010-re 37 millióról 14 millióra, tartozásunk pedig 25 millióról 13 millióra apadt. Alapos munkájára jellemző, hogy a költségvetéssel kapcsolatos egyeztetésekről mindig teljes, kész anyagot nyújtott be a képviselőtársai elé. Alpolgármesterként feladata lesz a polgármester és a képviselőtestület munkájának segítése, részt vesz a testület ülésein hozzászólási és véleményezési joggal, de nem szavazhat.

Kormányt is váltottunk az idén. Vajon az önkormányzatok remélhetnek-e többet az új kormánytól?

Nagyon jó lenne, ha az önkormányzati rendszert felülvizsgálják, átszabnák a feladatokat. Eddig ugyanis az volt, hogy nagyon sok feladatot szabott ki ránk az állam, de a végrehajtáshoz szükséges pénzmennyiséget soha nem kaptuk meg, mindig kevesebbet adtak rá. Így alakult ki az a forráshiány, ami az évek alatt óriásivá halmozódott. Mi próbálunk takarékos költségvetést tervezni, a kötelező feladatainkra koncentrálnunk, csakhogy így

nem tudunk fejleszteni. Ha az állam visszavenne a feladatokból – hallani például, hogy az oktatást visszavennék állami fenntartásba –, már jobban járnánk, mert ennek finanszírozása okozza a legnagyobb forráshiányt.

Mitől remélhetjük, hogy javulhat a község helyzete?

Ha jó pályázatokat írnának ki és sikeres, elnyert pályázataink lennének, természetesen javulhat a helyzetünk.

Milyen új tervekkel, elképzelésekkel indul az új polgármesteri ciklusában?

2011. március 31-ig kell elkészítenünk a következő 4 éves ciklus gazdasági programtervét. Az előző ciklus idejéről átnyúló programot felül kell vizsgálnunk, és legalább a ciklus végéig szólnan kiegészítenünk, pontosítanunk kell. Azt már tudjuk, hogy amire csak lehet, pályázni fogunk. Vannak projektjeink, amelyeket el is készítettünk, csak arra várunk, hogy a pályázatot kiírják. Korábban már benyújtott, de elutasított pályázatainkkal is várjuk az újabb kiírásokat, ilyen például az utak felújítására vagy a ravatalozó átépítésére készített pályázataink. Jó lenne, ha mindent meg tudnánk csinálni, amit az előző ciklusban elkezdtünk. Szeretném, ha a falu fejlődne a turisztika irányába, hiszen bárhol járok, mindenhol azt tapasztalom, hogy a kis falvak ebben látják a kitorési pontot. Nagyon sok és egyre több az üresen álló ház, jó pályázatokkal ezeket fel lehet újítani, korszerűsíteni, berendezni, és turisztikai célú hasznosításukkal jövedelemre lehetne szert tenni.

Még folyik a testület „összekerővácsozóldása”. Mikor és hogyan folytatják a munkát?

Már az első, alakuló ülésünk is jó hangulatban telt. A konkrét, érdemi munka november végén kezdődik, amikor a harmadik negyedéves költségvetés teljesítésének megtárgyalása és elfogadása lesz a feladatunk. Bízom benne, hogy ilyen jó hangulatban, közös gondolkodással tudunk majd mindvégig együttműködni.

Demkó György

Alföldi gyerek vagyok, Nagybánhegyesen születtem 1958-ban. Az általános iskolát még ott végeztem, majd Szegedre kerültem közlekedés-gépészeti szakközépiskolába, így tanult szakmám autószerelő. Nős vagyok, két lányom van, és idén kislány unokám is született. Feleségem vállalkozásában dolgozom, a Borostyán sörözőt vezetjük, közel húsz éve. Korábban kicsit belefáradtam a képviselői munkába, de barátaim, ismerőseim unszolására úgy döntöttem, hogy mégis csak jelöltem, megmérgettem magam.

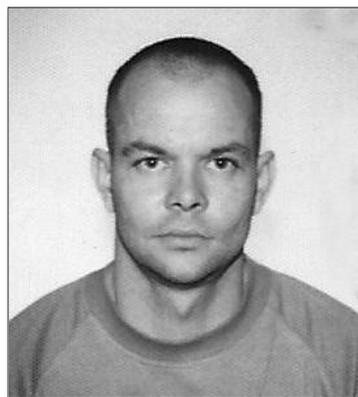
Munkám során, a sörözőben sok emberrel találkozom, a beszélgetések során szembesülök gondjaikkal. Szomszédaim, az utca, a környék lakói is számtalanszor megkeresnek problémájukkal. A rendszerváltás óta képviselő voltam, és most is úgy érzem, hogy még tudok segíteni az embereknek, a falunak. Pénz nélkül nagyon nehéz megváltani a világot, de azért vannak olyan dolgok, amikben lehet lépni. Az egyik legnagyobb probléma a szennyvízkérdés, de hogy erre lesz-e megoldás, nem tudom. Égető probléma ez a faluban, de ha nem kapunk rá 95%-os állami támogatást, akkor nem tudjuk megvalósítani. A másik gond a pénztelenség, az, hogy a kormány – legalábbis eddig – nem teljesen fedte le anyagiakkal az önkormányzatra rótt feladatokat. Egy részét kifizette, a többit pedig a falura hárította. Kényszerítette a kis falvakat, hogy bizonyos adónemeket kivessen a falura, pedig tudjuk, hogy nem képesek fizetni, mert nagyon el vannak szegényedve az emberek. Ha pedig nem veti ki az adót az önkormányzat, akkor az állam szankcionál, büntet.

Ma már nálunk is súlyos probléma lett a munkanélküliség. Munkahely nincs, pedig sokan dolgoznának, igaz, olyan is van, aki egyáltalán nem.

Képviselőként régóta figyelemmel kísérem a herencsényi sportolók helyzetét. Féltő, hogy ez is megszűnik, mert erre sincs pénz. A hivatalos igazolások, pálya hitelesíté-

Demkó György

Bucsánszki Csaba

se, bíró díjazása elviszi a meglévő támogatást. Szeretnénk, ha továbbra is megmaradna a csapat, hiszen sokaknak, akik ezt szeretik, ez az egyetlen közösségi szórakozása. Én is próbálom támogatni a sportegyesületet, évente 80 ezer forinttal járulunk hozzá a működéséhez. Úgy érzem, nem engedhetjük meg, hogy a felnövekvő nemzedék ne juthasson sportolási lehetőséghez. Ezért a sport területét mindenképpen támogatom, a vezetőségben is benne vagyok, és arra törekszem, hogy ez működjön.

A másik – általam figyelemmel tartott – terület a polgárórság. Mivel tagja vagyok a Polgárőr Egyesületnek, látom, hogy az utóbbi időben kicsit „leült” a dolog, fel kellene rázni, meg kellene erősíteni. Nagy szükség van a polgárőrökre, hiszen tudvalévő, hogy amióta polgárórság működik a faluban, a járőrös napokon nem volt betörés. A járőrözésnek, a jelenlétnek tehát megvan a visszatartó ereje. Lehet bírálni a polgárórságot, de többre megyünk, ha

a bírálók inkább beállnak közénk, erősítenek bennünket. Jelenkezzenek polgárőrnek fiatalok, idősebbek egyaránt, örömmel fogadjuk a jelentkezéseket!

Sokszor és sokan hozzák szóba a személyszállítás ügyét. Persze, ez mindenkit érint, nem kis probléma az önkormányzat számára is. Képviselőként tudom, mi mindig arra törekedtünk, hogy a lakosság számára a lehető legjobb megoldást, a legolcsóbb szolgáltatót válasszuk, ami az emberek számára a legkisebb anyagi terhet jelenti.

Bucsánszki Csaba

1975-ben születtem, tősgyökeres herencsényi vagyok. Itt élek családommal, édesanyámmal, feleségemmel és két éves kisfiammal. 2000-től hivatásos tűzoltóként dolgozom Balassagyarmaton. Emellett vállalkozást is üzemeltetek, fakitermeléssel foglalkozom. Mivel eddig is segítettem a falut, az embereket, úgy gondoltam, hogy képviselőként szeretnék még többet tenni szűkebb hazám fejlesztéséért, ezért jelentkeztem a képviselői posztra.

Helyi lakosként érzékelem az itt lakó emberek problémáit. Ezek közül az egyik legfontosabbnak a szennyvízkérdés megoldatlanságát látom. A lakosság régóta takarékoskodik, szinte mindenki megkötötte az OTP-vel a Lakáskassza szerződést, fizeti a havi részleteket, ezért szerintem fontos lenne ezt mielőbb megoldani.

Az idei év időjárása egyértelműen rámutatott, hogy folyamatosan tisztán kell tartani a vízelvezető árkokat. A nagyapáink által kialakított vízelvezető árkok beszántása nem engedhető meg. Az árkok karbantartása azonban, szerintem nemcsak önkormányzati feladat, erre mindenkinek oda kell figyelnie a saját háza táján is. A parkok, zöldfelületek, temető gyomtalanítása az idén nagy terhet rótt az önkormányzatra, ezt sikerült jól megoldani. Ehhez hozzájárult a közmunkaprogram is, mert sikerült hozzáértő embereket alkalmazniuk. Én úgy látom, hogy lehetne ezt hatékonyabban, kevesebb ember alkalmazásával is csinálni, csupán egy önjáró fűnyíró kellene hozzá, amivel egy, a gép kezelésére alkalmas ember is el tudná látni ezt a nem kis feladatot. A temető fűnyírásakor a vállalkozóknál meglévő nagy teljesítményű fűnyírók kölcsönadásával gyorsabban lehetne végezni, mert ez igen nagy terület.

A munkanélküliséget az önkormányzat nem tudja kezelni, mivel a faluban nincsenek munkahelyek. Ezért kénytelen a közmunkaprogramra hagyatkozni, viszont szerintem túl sok a közmunkás, nincs annyi elvégzendő feladat az önkormányzat háza táján, amivel le tudná kötni a jelentkező munkaerőt. A megoldás munkahelyek teremtése lenne, ehhez a vállalkozói kedvnek kellene erősödnie. Mivel én éppen a vállalkozásom fejlesztésén gondolkodom, ha sikerül pályázatot nyernem a bővítésre, 5-6 ember állandó foglalkoztatását tudnám megoldani.

A falunk az előregedő községek közé tartozik, az idősök segítségéhez a leginkább a szociális gondozó hálózat járul hozzá. Én ezt nagyon jó és szoros dolognak tartom, de még jobb lenne, ha az önkormányzat alkalmazhatná a gondozókat, mert talán biztosabb lenne az ő megélhetésük is. Arra fokok törekedni, hogy ez a gondozói hálózat megmaradjon, mert ellenkező esetben az egyedülálló idős emberek teljesen kiszolgáltatottá válnak.

A problémák között rendszeresen felmerül a belterületi utak állapota. Vannak még a faluban burkolatlan földutak, amelyeket már régen le kellett volna aszfaltozni.

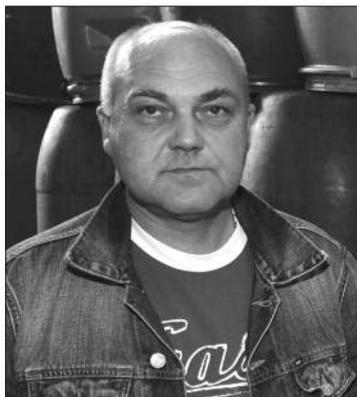
Úgy látom, hogy igen sok tennivaló lenne ahhoz, hogy a falunk fejlődésnek induljon. Ehhez azonban nem elég a pénz, nem elég pályázatokat írni. Amire a legnagyobb szükség lenne, az az összefogás, összetartás, együtt-gondolkodás. Sok jó ötlet volt már, ami nem tudott megvalósulni az összefogás hiányában. Az elmúlt években én azt láttam, hogy a faluban a közösségi életet néhány ember vitte a vállán, és folyamatosan küzdeniük kellett azért, hogy mások is bekapcsolódjanak. Ez így nincs jól! Vannak még fiatalok a faluban, akik az idősebbek, tapasztaltabbak mellé állva kivehetnek a részüket a közösségi programok szervezésében, megvalósításában. Herencsénynek híre van a környéken, de voltak olyan programok, amelyek országosan is ismertté tették a nevét. Együttesen meg kell küzdenünk azért, hogy ez megmaradjon, sőt, továbbfejlődjön. Jó lenne, ha felismernénk, hogy bármire képesek lehetünk, ha összetartunk, és mindenki dolgozik ezért.

Kosik Mihály

49 éves vagyok, 2002-ben költöztünk Herencsénybe családommal. Feleséggel, két gyermekkel és édesanyámmal élek. Egyéni vállalkozóként a Balassa Trans Kft. ügyvezető-tulajdonosa és a Nógrád-Méz Kft. tulajdonosa vagyok. Nemzetközi fuvarozással, szállítmányozással és mézfelvásárlással foglalkozunk.

Képviselőként és munkáltatóként is legsúlyosabb problémának a munkahelyek hiányát tartom. Kevés a településen a vállalkozó, aki embereket foglalkoztat, de az önfoglalkoztatás (pl. őstermelőként) is már egy megoldás lehetne.

Ebben a súlyos gazdasági helyzetben, amiben jelenleg is van az önkormányzat, az egyik legfontosabb feladatnak az iskolánk, óvodánk megmaradását tartom. Meggyőződésem, hogy amelyik település elveszíti iskoláját, óvodáját, onnan a fiatalok rövid időn belül a városba kényszerülnek. Én azt szeretném, ha a faluba visszajönnének az emberek, ha egy olyan faluközösség alakulna ki, ahol az emberek szeretnek együtt lenni, jó hangulatban együtt élni, együtt dolgozni a faluért.

Kosik Mihály

Legalább ennyire fontos, hogy a háziorvosi, egészségügyi ellátás megfelelően működjön. Háziorvosunknak, az eddigiekhez hasonlóan, továbbra is minden feltételt biztosítanunk kell a munkához, hogy megmaradjon a háziorvosi szolgálat, hiszen a község lakóinak nagy része idős, ellátásra szoruló ember, akiknek folyamatosan szükségük van az orvosi szolgáltatásra.

Mindannyiunk közös érdeke lenne a szennyvízcsatorna mielőbbi kiépítése. Sajnos, miután korábban kimaradtunk a Cserhátsurányval és más községekkel közösen tervezett szennyvíz-vezetési munkálatokból, a mi számunkra még nehezebb megoldani ezt a súlyos problémát, mert egyedül maradtunk, így pályázni pedig sokkal körülményesebb. Ráadásul, állami támogatás híján hozzá sem foghatunk, mert még a maradék néhány százalék kigazdálkodása is nagyon nagy feladat egy ilyen kis önkormányzatnak. Sovány vigasz, hogy az ország kistelepüléseinek a zöme ezzel a problémával küzd. Mi törekedni fogunk a probléma megoldására, eddig is próbálkoztunk. Pályázati lehetőségre várunk, és amint adottá válik, elindítjuk a munkát.

Képviselői munkám során szembesültem azzal, hogy a vágyak, óhajok, és a lehetőségek között mi csoda különbség van. Megtanultam, hogy csak olyan reális tervekkel lehet előállni, amit az adott gazdasági helyzetben kell megvalósítani. Nagy fejlesztésekre most nincs lehetőség, az élet mégsem áll meg.

Továbbra is élővé kell tennünk a falunkat, meg kell őriznünk az értékeinket, hagyományainkat. Nagyon szeretném, ha az értékteremtő szándékkal létrehozott Palóc Búcsú falunk igazi ünnepe lenne. Sokkal többen eljönnének, ha széles körben hirdetné mindenki ezt az eseményt. Nagyobb összefogásra, megjelenésre, részvételre lenne szükség mindannyiunk részéről, hiszen ez egy olyan lehetőség, amit mindenki irigyel tőlünk, becsüljük meg. Hiányolom fiataljainkat a falusi rendezvényekről. Lehangelő a szervezők számára, ha egy rendezvényen, bálon alig van résztvevő.

Bízom benne, hogy az említett problémákat az elkövetkező négy év során meg tudjuk oldani, intézményeinket és szolgáltatásainkat pedig továbbra is fenn tudjuk tartani. Ez lenne a reális cél, aminek eléréséhez a magam részéről mindent meg fogok tenni. Bízom benne, hogy az új kormány olyan döntéseket fog hozni, amivel majd előbbre is juthatunk. A magánéletben is elsősorban a vállalkozásom megtartására törekszem, de ha fejleszteni is sikerül, az már eredmény.

Tácsik Bálint

23 éves vagyok, szüleimmel és öcsémmel Herencsényben élek. Általános iskolai tanulmányaimat Cserhátsurányban végeztem. Balassagyarmati középiskolai tanulmányaimmal egy időben középfokú számítástechnikai vizsgát, utána pedig gépipari számítástechnikai vizsgát tettem. Ezután az egri Eszterházy Károly Főiskola Település- és területfejlesztési, valamint Térségfejlesztési Szakán alapképzést szereztem, jelenleg pedig a gödöllői Szent István Egyetemen az agrármérnöki és vidékfejlesztési mesterképzést végzem. Jelenleg az Ipoly-menti Palócok Térségfejlesztő Egyesületénél dolgozom, mint vidékfejlesztési menedzser és pályázatbíró.

Barátaim, családom és elsősorban a falu lakói ösztönzésére indul

Tácsik Bálint

tam el a képviselő-választáson. Beszélgetéseim során úgy láttam, hogy a lakosok a falu életében mindenféle tekintetben gyökeres változást akarnak, ezért úgy gondoltam, ha tényleg ennyien vannak melletttem, és ösztönöznek ebben a döntésben, nem hagyhatom cserben ezeket az embereket.

A legfontosabb problémának községünkben, amelyet megemlíthetnék, és ez egyben a legkölségebb

is, a szennyvízhálózat kiépítését látom. Egy 21. századi településnek ez már alapszolgáltatás kell, hogy legyen, amely a lakosok, vállalkozások letelepedésénél, turisztikai fejlesztéseknél, valamint egyéb fejlesztéseknél nagyon fontos tényező a megvalósítás érdekében. Egyéb problémák is vannak, de ez nem tűr halasztást. Nézzük csak meg az elmúlt éveket, mennyi problémát okozott a lakosok életében, szinte minden utcában van rá egy csokor példa. Érdemes megemlíteni a csapadék- és vízelvezető árokrendszerek folyamatos karbantartását, esetleg újak létrehozását. A fiatalokkal való törődést és a közbiztonság erősítését külön kiemelném a céljaim közül, valamint a falusi turizmus beindítását, amely kiegészítő jövedelemforrást, vagy akár megélhetést is jelenthetne sokaknak. Fontosnak tartom a kultúrház teljes felújítását, s ott rendszeres, új közösségi programok (rendezvények, fesztiválok stb.) szervezését, valamint a helyi hagyományőrző csoportok támoga-

tását. A herencsényi futballcsapatnak egy minden igényt kielégítő higiéniai komplexum kiépítését szeretném elérni. Véleményem szerint elérkezett az idő arra, hogy a fiatalok összefogása érdekében egy ifjúsági önkormányzat felállítására is sor kerüljön. Úgy gondolom, hogy az időskorúakkal az eddigieknél szorosabb kapcsolattartásra lenne szükség az önkormányzaton keresztül. Törekednünk kell a faluban jelenleg meglévő vállalkozások fejlődésének segítésére, hogy új munkahelyek teremődjenek, de ugyanakkor új vállalkozások létrehozására is bátorítanunk kell a vállalkozó hajlamúakat.

Olyan típusú ember vagyok, akinek tervei mindig vannak és lesznek. A magánéletemben két célom van jelenleg rövid távon, amit el szeretnék érni a következő 3–4 évben. Az egyik fontos célom a doktorátus megszerzése, amelynek a kivitelezése folyamatban van, de még egy jó pár év és szerencse ötvözött segítségével szükséges hozzá. A másik célom egy vállalkozás létrehozása, amely a vidékkel kapcsolatos tevékenységet érint. Főleg rengeteg szellemi munkát kell végezni hozzá, hogy megvalósuljon, bízom benne sikerülni fog.

Következő számunkban a kisebbségi önkormányzati képviselőinket és a külsős bizottsági tagokat mutatjuk be.

Összeállította: Ambrózi Erzsébet

Vízkar-elhárítás

2010. rendkívül csapadékos tavaszán a Béke utca többször patakmederré változott. Az utcára lejtő több tíz hektáros egybefüggő domboldal szántóföldjéről aláúduló víz magával sodort mindent: az elültetett krumplit, a talajt, öklömnyi köveket. A kerítéslábazatok közt hőmpölygő áradat habos tajtékot vetett. Siralmas látvány és vastag iszapréteg maradt a kerteken és az úton a levonult áradat után.

Már akkor, bokáig járva vízben, latyakban, megbeszéltük Bözsikével (Jusztin Józsefné polgármester, aki a kármentesítésben intézkedett a helyszínen), hogy a kertek és a szántóföld között árkot kell húzni, és a nagy szántó közepén (ahol korábban egy földút volt) is kell húzni egy mély barázdát. Ezzel jelentős mértékben mentesíteni lehet a kerteket és az úttestet.

Az előző képviselő-testület utolsó ülésén (2010. szeptember) szorgalmaztam, hogy az érintettek

(Cserhátszolg Kft., Szandai János földtulajdonos, az Önkormányzat és a Béke utcában lakók) részvételével történjen egyeztetés és megállapodás a jövőbeli károk megelőzése érdekében elvégzendő munkálatokról. A testület határozatot hozott, amelynek értelmében helyszíni egyeztetést kell tartani. Az egyeztetés 2010. november 4-én megtörtént. Sajnálatos módon Szandai János nem járult hozzá, hogy a kerteket védő árok az ő földjén is folytatható legyen a temetőig, pedig ez lenne a fő levezetési irány (ezt a problémát még megnyugtató módon rendezni kell).

2010. november 8-án a Holesgép Kft. markolója, ameddig lehetett, megásta a kertek fölötti árkot, és a Cserhátszolg Kft.-től ígéretünk van arra is, hogy a régi földút nyomvonalán meghúzzák a barázdát.

A helyzet alakulásáról a továbbiakban is hírt adunk.

Jávor Károly

Özönvíz a Béke utcában

Árokásás

Bartus Csaba japán tapasztalatai

Mindenki végzi a maga dolgát

Bartus Csaba Egerben, az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán angol-történelem szakos tanári diplomát szerzett, majd a szügyi általános iskolában tanított. Mindig erős volt benne a szülőföldhöz való ragaszkodás. Mindennapi munkája mellett elvégezte az Eötvös Loránd Tudományegyetem történelem szakát, majd a Pázmány Péter Katolikus Egyetem angol szakát. Egy ideje már Budapesten él, dolgozik. A közelmúltban másfél évet Japánban töltött, kinti élményeiről kérdeztük.

– *Találtál-e hasonlóságokat a szülőfölded és a japánok életvitelében?*

A hagyomány tisztelete mindkét helyen érzékelhető, jelen van a hétköznapiakban is. Ezek egyik helyen sem írott, vagy törvény szerinti szabályok. Egyszerűen csak belenőnek az emberek, természetessé válik számukra. Jól érthető eligazítást ad nekik a világ dolgaiban, s a mienkhez hasonlóan, nehezen fogadják be az idegent. Külön szavuk van erre, a *gaijin*, ami legalább akkora sértés, mint nálunk a gyűttment.

Azért azt hozzá kell tennem, hogy amikor japán emberekről beszélek, csak azokról tudok nyilatkozni, akiket ismertem. Amit elmondok az egy nagyon leegyszerűsített vázlata mindannak, amit egy európai utazó megtapasztalhat.

– *A palóc közösségünkre a hagyomány mellett jellemző a hit. Találtál ilyen párhuzamot?*

A japán ember a mi fogalmaink szerint nem számít vallásosnak. A hagyományos japán vallásnak tekintett shinto (istenek útja) nem is vallás. Szertartások, varázslások halmaza, erkölcsi tanítások, metafizikai mondanivaló nélkül. Az ehhez kapcsolódó buddhizmus is sokkal inkább életvezetési szabályrendszer, mint egy teológiailag jól megalapozott hitvilág. A japán emberek számára nem jelent problémát több különböző vallás rítusainak egyidejű gyakorlása sem. Születés ünneplése a shinto rítusainak megfelelő, majd házasság a keresztény szokás szerint történik, amit egy buddhista temetés zár le. Ez nem szokatlan egy japán életében.

A japánok életét rengeteg szabály segíti a külső szemlélő számára érthetetlen vagy észrevehetetlen hálóként. Minden apró helyzetre megvan az előírás miként illik viselkedni, mit kell tenni és mit kerülni. Mindig az elvárásnak megfelelően viselkednek, és másoktól is ezt várják el. Szerencsére a külföldiek-től nem kérik számon ezeket. Úgy tartják, hogy mi igazán nem is érthetjük őket, ezért sok dolgot elnéznek nekünk. Igazán akkor lepődnek meg, ha úgy viselkedünk, mint ők.

A szabályok megoszlást mutatnak nemek és életkor szerint is. A gyerekeknek például sokkal kevesebb a kötöttsége, mint nálunk. Ezzel szemben a felnőtteknek sokkal több. A közösséget előtérbe he-

lyezik az egyén rovására. Zokszó nélkül sorban állnak a metrónál, a gyalogátkelő előtt, a hivatalnokok egyforma sötét színű öltönyt viselnek, mind-mind a közösséghez való alkalmazkodást és a szabálykövetést mutatja. Nincs különködés, csupán az egyetemi éveik alatt élhetik ki független hajlamaikat a fiatalok. Előtte és utána viszont a legtermészetesebb dolog számukra, hogy az elvárásoknak megfelelően viselkedjenek.

– *A hagyományos vagy modern gazdaságban dolgoznak a japánok?*

A mai Japánban az emberek jó része a szolgáltató szektorban dolgozik. Új jelenség a részmunkaidős foglalkoztatás a fiatalok közt. Az állandó munkahelyhiányt próbálják ezzel csökkenteni. A hagyományos ágazatnak számító mezőgazdaságon belül a rizstermesztés és halászat emelkedik ki. Ez utóbbiról a bálnavadászat elleni nemzetközi tiltakozások idején kaphatunk felületesebb képet.

A japánok számára a munkaadó vállalat, cég gyakorlatilag a család kiterjesztése. Ezért teljes lojalitást várnak el a dolgozóktól. Nem jellemző a tüntetés, ugyanakkor a vállalat vezetője, mint családfő mindent meg is tesz alkalmazottjai érdekében. A 90-es évekig szinte nem is volt munkanélküli. Ez a szellem persze átalakulóban van. Az előre-gedő Japán rengeteg problémával küzd a gazdasági élet terén is.

– *Milyen a közintézmények (egészségügy, oktatás) hatékonysága?*

Az állam által működtetett intézmények hatékonyak. Egészségügy, biztosítás, oktatás példaértékű lehet minden ország számára. Az is igaz,

hogy van miből mindezt finanszírozni. A katonai kiadások helyett az oktatásba investáltak, a politika kevésbé telepedik rá a mindennapi életre. Nem cserélik ciklusonként az állami alkalmazottakat, azok az államhoz, és nem a pártokhoz lojálisak.

– *Mi híradókból, filmekből egy műszakilag évtizedekkel előttünk járó Japánt ismerünk...*

Ez egy meglepő dolog volt számomra is. Magam is ilyenre készültem, de mást kaptam. Jóllehet magasabb színvonalon élnek: van szupervonatuk (*shinkanzen*), minden légkondicionált, de a magamutogatásnak, a technikai felsőbbrendűség kihangsúlyozásának a legcsekélyebb jelét sem láttam. Sőt, sokszor azt tapasztaltam, hogy a számítógépes csúcstechnológia hazájában elavult a számítógép park az egyetemen, hiszen működik, és akkor nem szabad kidobni.

– *Találtál-e barátokat?*

Sokan panaszkodtak, hogy nehéz japán barátokat szerezni. Ez így is van, ha ugyanazt értjük barátság alatt, mintha itthon. Ezért könnyebb barátkozni azokkal, akik már éltek külföldön. Meg kell találni azokat a közösségeket, ahol lehet barátokat találni, ilyen lehet például a sport.

– *Milyen egy japán család élete, mennyire láttál bele?*

A hagyományos családtípus férfiközpontú, a családfő a közösség vitathatatlan vezetője. A csoporton belüli hierarchia mindenkinek kijelöli a helyét és feladatát. Az egyén célja a kötelességek teljesítése, ezáltal a család boldogulásának elősegítése.

– *Milyen a viszony a japán nők és férfiak között?*

Alapvetően férfi dominancia jellemzi a társadalmat. A sikeres modell alapja a jómódú férj és az őt kiszolgáló feleség. Hagyományosan a házasságról a fiatalok családjai döntöttek, de a kilencvenes évek második felétől ez is átalakulóban van. Terjed a szerelmi házasság, de az új elváráshoz a japán férfiak kevésbé tudnak alkalmazkodni. Panaszkodnak is a japán lányok, hogy az otthoni fiúk nem tudnak udvarolni. Ráadásul a gazdasá-

gi hanyatlás is nehezíti a párválasztást, hisz a férfinak el kell tartania a családját. Emiatt egyre több a szingli Japánban is. A legtöbb nő ezért a gazdag fehér (amerikai, ausztrál, brit) férfiban látja a megváltó szerelmet. E házasságok jó része azonban válással végződik az áthidalhatatlan kulturális különbségek miatt.

– *Ízelt a japán étel?*

Addig alig tudtam valamit a japán konyháról, de nagyon megszerettem. Édesanyám megjegyezte, hogy látszik is rajtam. Az ottani szakácsművészet messze több mint a sushi es a wasabi kettősé, amik a budapesti japán éttermekben kaphatóak. Rengeteg halat esznek, és persze rizst kenyér helyett. A hús kevésbé fontos számukra. A japán konyha változatos és magas színvonalú. Nem véletlen, hogy tavaly az év gasztronómiai fővárosa címet Tokyo kapta.

Egyik legfőbb jellemzője az étel elkészítésének a természetes ízekre való törekvés. Egyáltalán nem fűszerezik az ételeiket. Nyershal, nyerstojás, szárított alga (*nori*) példa arra mit jelent japánban étkezni. Sok külföldi ezt nem bírja, ők a szép számban található gyorséttermekben (McDonalds és társai) találnak menedéket. Japánban nagyon szerettem az olcsó, apró méretű, de kiváló konyhával rendelkező éttermeket. Kár, hogy itthon ilyenek nincsenek. Ha tehetem Pesten is elmegyek japán éttermekbe. Sajnos drágák.

– *Az ázsiai országok között Kína fejlődése messze meghaladta Japánét, mára meg is előzte Japánt. Ha a Távol-Keletre mentél, miért nem Kínát választottad?*

Mert Japánba kaptam lehetőséget. Gazdasági és anyagi szempontokat nem vettem figyelembe. Japánt civilizáltabb országnak tartom, mint Kínát. Egyébként a kollégiumban kínaiakkal laktam egy épületszárnyban. Csak nálunk volt csótány, és nem miattam.

– *Másfél év után hazatértél, bár nyelvtanárna ott is szükség van. Mik azok a tapasztalatok, amelyekből mi is tanulhatunk?*

Szerettem volna kinn maradni. Sajnos azonban nem tudtam a vízumom meghosszabbíttatni. Szeretnék visszatérni, de nem örökre. Japán nem tejjel-mézrel folyó Kánaán, még csak nem is a létező világok legjobbika. Japán egy élhető, működő ország, és ez teszi vonzóvá a szememben. Egy dolgot érdemes lenne megtanulni tőlük. Az ember mindig csinálja azt, ami a dolga. A sofőr vezessen, az eladó eladjon, a tanár tanítson. A lényeg: a kötelesség teljesítése. Ennek elmulasztása a legnagyobb szégyennek számít. Ezt kellene itthon megtanulni.

A másik dolog pedig a bizalom. Japánban sosem kételkedtem abban, hogy azt teszik, amit mondanak. Nem félttem, hogy átvernek a bankban, boltban, étteremben. Mindenki végezte a dolgát tudása szerint, nemcsak elvárásaik vannak, hanem kötelességtudatuk is. A kölcsönös bizalom apró köreire épül a japán társadalom.

– *A japánok hogyan viszonyulnak saját szülőföldjükhöz, hazájukhoz?*

Szeretik hazájukat, büszkék arra, hogy egy különleges kultúra hordozói, és el is várják, hogy ezt elismerjék. Ez azonban már nem a második világháború előtti harcok

Csaba szívesen visszatérne Japánba

nacionalizmus. Azt kiirtották a japánokból. A magyar jobboldali hagyományban lévő hazakép a legtöbb japán számára ismeretlen. Nem érdeklődnek a politika iránt és a mindennapi hétköznapi feladatokra koncentrálnak. Politikáról, nemzethalálról, háborús bűnökről beszélni sem lehet velük. A fiatalokat inkább az érdekli, mikor jön ki a legújabb iPod, és nem a japán társadalom nemzetstratégiai kérdései.

– *Van e közös és összekapcsoló identitás jegy a két nép között?*

A két világháború közti Magyarországon igen népszerű volt a japán-magyar rokonság elmélete. Ezt kinn nem ismerik. Azt hiszem ennek a kérdésnek a boncolgatása csak nekünk fontos. Ugyanakkor egy japán barátom, aki beutazta Európát, hazánkat is beleértve, azt mondta, hogy az összes európai nép közül a magyarok mentalitása áll a legközelebb a japánokéhoz. Érdekes, hogy rajtunk kívül csak a japánok írják előre a vezetéknevet és utána a keresztnévet.

Kalmár Ildikó

Ovishírek

Egy újszerű kezdeményezés

Szeptember végén az óvodánk lehetőséget kapott a Cserhát-Szolg. Kft-től, hogy a gyümölcsösben saját felhasználásra szilvát szedhessen. A gyerekek elcsodálkoztak, hogyan is lehet, hogy ilyen sok fa egy helyen mind szilvát terem. Az óvó nénik készséggel elmagyarázták nekik, mit is jelent a gyümölcsös kert kifejezés. A sok kis szorgos kéz munkához látott, a bátrabbak a fák megmászásától sem riadtak vissza. Nagy volt a lelkesedés, így a szatyrok hamar megteltek. Visszaérve egy részét elfogyasztották, a többiből pedig saját kezűleg – és persze felnőtt segítséggel – szilvás gombócot készítettek.

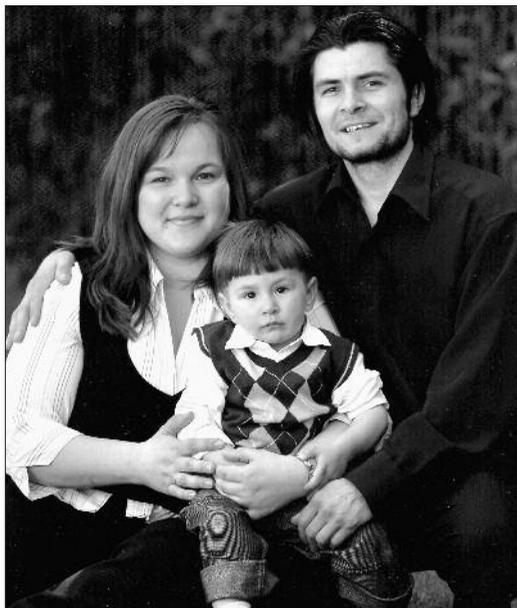

Reméljük, hogy a kezdeményezés és a kicsik sikerélményei a szilvaszedésről az ehhez hasonló programokat hagyományá teremthetik.

Ezúton is köszönök az óvodások és a szülők is a Kft-nek ezt a lehetőséget.

Új arcok Herencsényben

Egy új közösség bemutatkozó körében a legelsőként szólók kockáztatják a legtöbbet... és ők ütik meg az alaphangot is, amihez a többiek azután igazodhatnak. Éppen ilyen bátor az a család is, amely teljesen új helyre költözik, és a község lakói számára nagyrészt ismeretlenül vállalja, hogy a helyi lapban mesél az életéről. Miloneán Attila és felesége, Hajni júliusban költöztek Herencsénybe két és fél éves kisfiukkal, Jonatánnal. Otthonukban ke-restem fel őket, hogy beszéljünk, ismerkedjünk.

– Honnan érkeztetek? Hol laktatok azelőtt?

Mogyoródon ismertük meg egymást, ahová mindkettőnk családja beköltözőként érkezett, gyerekkorunkban. (Attilának a Heves megyei Zaránkra, Hajniék Mátyásföldről jöttek.) Mogyoród egyébként rengeteget változott az alatt, amíg ott éltünk. Érkezésünkkor egy csendes falucska volt, közel volt az erdő, falusias a környezet – szüleink el tudták ott képzelni a jövőt. Az utóbbi húsz-huszonöt év fejlesztéseinek köszönhetően iparosodott, több mint 6000 lelket, ezen belül nagyszámú jómódú embert számláló nagyközség lett.

Hiába már a hagyományőrzésre tett minden kísérlet, a szoborállítások és egyebek. Budapest húsz percre van, a községet kettészelő M3-ason könnyedén megközelíthető. Mi tehát, mindketten nagyobb féle családok sarjai, itt találkoztunk, és innen mentünk először együtt - hegedűórára. A házasságunk alapjait erősíti a tény, hogy gyerekkori emlémeink nagy része azonos, sok közös ismerősünk van abból az időből, és a zenélés sem az utolsó a minket egymáshoz közel hozó tényezők sorában. Az esküvő után azonnal Írországba utaztunk, hosszú nászútra: gyakorlatilag fészket rakni, amit aztán, négy évvel később, hazahoztunk Magyarországra.

– Miért döntötetek Nógrád megye mellett?

Már Írországban álmodoztunk arról a szép, nyugodt helyről, ahol majd élni szeretnénk, távol a város

zajától, hegyes-dombos vidéken. Latoltattuk, hogy mennyire mehetünk távol a szüleinktől, hogy azért mégis közel legyünk hozzájuk. Így jutottunk el gondolatban az Északi-Középhegység tájaihoz. Hazatérve tüzetesen meg is vizsgáltuk a Börzsöny, a Cserhát és a Mátra valamennyi apróbb, erdő közeli települését.

– Hogyan találtatok a házatokra, és hogy érzitek magatokat új otthonotokban?

Aki házat keres, tudja, mennyiféle szempontot kell egyszerre szem előtt tartani. Ez a ház minden elvárásunknak megfelelt, még annak a tapasztalatunknak is, hogy nem a saját erőfeszítéseink, hanem Isten segítségével vezet a legjobb megoldásokhoz. Ezen az áron tágas téglaházat saját kúttal nem találtunk volna másutt. Úgy érezzük itt magunkat, mint akik hazaérkeztek. Amikor a kertünk végéből körülnézünk, kikapcsolunk: egy mesés tájat látunk. Hatalmas erdőket, gombászási lehetőséget találtunk itt. Gyönyörködtünk július elején az előke-rülő népviseletekben, a szőttessel leterített vendégváro asztalokban. A szomszédok, de a távolabbi ismerősök is, a postavezetőtől az önkormányzati munkatársig, kedvesek és segítőkészek. Például Pista bácsi, aki először nevezte Hajnit gazdaszszonynak, vagy a szembe-szomszéd, aki nagyszerű, gondos és gyakorlatias villanszerelőt ajánlott nekünk. Nemrég egy hozzánk igyekvő vendég az árokba csúszott: szomszédaink gyorsan, gondos munkát végezve kihúzták onnan. A vidéki élet minden előnyét élvezzük: hogy a hivatalokban nem kell sorban állni és emberközeli az ügyfélkezelés, hogy az orvosi rendelőben az emberek már-már „klubhangulatban” beszélgetnek egymással,

hogy helyben jóféle mézet tudunk venni a termelőtől.

– Hogy álltok a gazdálkodással? Vannak-e tapasztalataitok? Tanácsadóitok? Tervezték-e állatokkal foglalkozni?

Szeretnénk felvenni a tempót és megművelni, ami föld a miénk, de messzemenő terveink nincsenek. Minket elsősorban a minél teljesebb önellátás lehetősége vonz. Nem eszünk húst, ezért a gyümölcsök és zöldségek termesztésére koncentrálnánk, no meg arra, hogy jövő tavasszal szépen bevessük a területet. Fontosnak tartjuk azt is, hogy a fiunk pontosan tudja, honnan kerül az asztalra a gyümölcs, és a korának megfelelően részt vehessen a föld körüli munkákban. Hajninak több köze van a földműveléshez, mint nekem, ő gyerekkorában sokat dolgozott szüleiével a kertjükben, nekem (Attila) panelházban zajlott a kisgyermekkorom. Alapjában véve mindketten kezdők vagyunk ezen a téren, és nem röstellünk kérdezni a szomszédoktól. Szeretnénk elsajátítani mindazt, amit az átlag földművelő, falun élő ember az önellátás érdekében meg tud tenni.

– Más-e falun élni, mint ahogy elképzeltétek? Hogyan jut egy többé-kevésbé városi kényelemhez szokott fiatal pár arra a döntésre, hogy egy észak-magyarországi kisközségbe költözik, ami teljes életmódváltással jár?

Olvasmányaink és eddigi tapasztalataink alapján arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a gyermekünk falun fejlődhet a legegészségesebb körülmények között. Az emberi kapcsolatok, a természethez való viszony szempontjai miatt döntöttünk így. A város: sietés, rohanás, zaj, lézengés. A falu: csend, béke, kétkezi, dolgozó élet, nyugodt és jóízű (megérdemelt) pihenés. A család közös élete. Ezek lehetőségek. Így szeretnénk élni, és bízunk Istenben, hogy lehetséges, hogy így éljünk. Hogy más-e itt, mint ahogy előtte elképzeltük? Meglepett minket, hogy milyen agyagos tud lenni a talaj, Mogyoródon homok van. Meglepett, hogy milyen nehéz a beköltözés körüli te-

endőket, a kertben a betakarítási munkákat és egy kisgyerek szobatisztaságra szoktatását egy időben megoldani. Meglepett, hogy megnyit tettünk-vettünk a paradicsom körül, és ezt milyen kevéssé hálálta meg. Meglepett, amikor a szarvas megette a céklánkat, de nem haragsunk rá. Isten gondviselése az is, ahogyan négy-öt hónap alatt a környékbeli falvakban és Herencsényben is igazi, Őt szerető barátokra leltünk – igazi jó meglepetés!

– Mit tanultatok? Mit dolgoztok? Mik a szakmai terveitek, reményeitek?

Attila bútorasztalos lett, azután érettségizett, majd sikeresen felvételizett a Külkereskedelmi Főiskolára. Bár végül nem ment főiskolára. Én (Hajni) közgazdász vagyok, németül és angolul tudok, eddig pénzügyi területen dolgoztam. Jelenleg még gyesen vagyok Jonival. Családi vállalkozásba szeretnénk fogni (amivel egészen biztosan nem veszélyeztetünk egyetlen helyi vállalkozást sem!), pályázunk. Szeretnénk együtt dolgozni, itthonról, amennyire ez lehetséges.

– Mennyire fedezték már fel a környéket?

Sétáltunk egyszer-kétszer a Gyürki-hegyen, voltunk Liszkon, ke-restük a forrást. Egyelőre nem találtuk meg. Bokoron többször megcsodáltuk már a bárányokat (hallgattak). Tervezzük, hogy felkeressük a Török-templomot. Szügyben és Magyarnándorban is voltunk a tónál. Nagyon változatos táj ez, felveheti a versenyt akár a Zöld Szigetnek mondott Írországgal is. (Hajni mondja: „A mesés tájon elidőzik a szemünk.” Attila szerint, aki irodalmi ízlés tekintetében kevésbé romantikus: „Nagyon szép erre.”)

– Milyen gyakran jártok vissza a szüleitekhez?

Kéthetente hazamegyünk, mert fontosnak tartjuk, hogy Joni ismerje a családját, és sokat lehessen azokkal, akik a rokonai. Amíg Írországból voltunk, erre nem volt módja. Szeretnénk azt is, hogy a szüleink érezzék, örömmel gondoskodunk róluk, nagyon szeretjük őket, és a távolság nem akadály.

– Ők voltak-e már itt, és hogy tetszik nekik az új környezetetek?

Külföldön is meglátogattak minket, itt is jártak már. Népes családkunk szinte minden tagja eljött már. Látszik, hogy tudják, mire találtunk itt, le vannak nyűgözve. Néhányan közülük el is játszanak a gondolat, hogy mi lenne, ha ők is hasonló döntést hoznának... de ezt a lépést megtenni nagyon nagy dolog. Várakozással néznek a jövőnk elé, hogy miből fogunk megélni, és időnként utalnak rá, hogy még visszamehetünk... „Herencsénybe jönni” a mi családkunkban jó és várakozásteli fogalom. Nekünk pedig célunk,

hogy mások is megszeressék általunk a vidéki életmódot és a földközeli életet.

– Hogy érzi itt magát Joni?

Élvezi az ittlétet. Írországból nem volt kert, ahol homokozhatott volna, összekoszolhatta volna magát. Ez a környezet segíti a gyerekké válását. Olyan állatokat és növényeket ismer meg, amikkel azelőtt nem találkozott. Jó látni, hogy semmilyen félelem nincs benne például a békáktól. Tiszta levegő van, és kiélheti a gyermeki kíváncsiságát. Kicsi korban tanulja meg a vidéki élet kulcsszavait: bála, traktor, kombájn... Ha a család tagjaival beszél telefonon, mindig hívja őket: „Gyertek Herencsénybe!”

– Köszönöm a beszélgetést. Adj a Isten, hogy az a remény és az a bizó jövőbe tekintés, ami most a tiétek, megteremje az életet, amelyre vágytok.

Jávorné Barsi Boglárka

Tökös buli a suliban

A tavalyi évhez hasonlóan – immár második alkalommal – rendezték meg az iskolánkban a Halloween partit. Pár nappal előbb feladatot kaptak az osztályok: készítsenek minél ötletesebb tökfingurákat, akár szülők bevonásával is. Az alkotások az este folyamán díjazásra kerültek. Nehéz dolga volt a zsűrinek, mert leleményességben nem volt hiány. Am a fantáziára még ezen a napon szükség volt, hiszen farsanghoz hasonlóan jelmezverseny is rendeztek. A sikerhez azonban ez alkalommal nem csak ötletesnek, hanem ijesztőnek is kellett lenni. Vértfagyasztó alakokban nem volt hiány, láthattunk több boszorkányt, csontvázat, kísértetet, sőt magát a halált is.

Az első díjat idén a kereszties pók, a másodikikat egy vicsorgó töklámpás, míg a harmadikat szintén egy ötletes tökjelmez nyerte. Négy óvodás is megmérettetett a versenyen, valamennyiüket díjazták.

Ezután következett a buli, amelyet közös- a szülőket is megmozgató- játékokkal színesítettek a szervező tanárok. Ilyen volt például a seprűs tánc. A tavalyi és az idei aktív részvételt és fergeteges hangulatot látva, reméljük nem ez volt az utolsó ilyen rendezvény a cserhátsurányi iskolában.

Dropka Péterné

Budapesten jártunk

Izgalmasan indult idén a nagyobb óvodásaink nevelési éve, látogatást tettek a Fővárosi Növény- és Állatkertbe. Sokan először jártak itt, ők csodálkoztak leginkább az eddig csak könyvekben és televízióban látott állatokon. Külön örömet jelentett nekik, hogy saját kezükből etethették és megsimogathatták némelyiket.

Ezek az élmények napokkal a kirándulás után is élénken éltek bennük. Az óvo nénik örömmel mesélték nekünk, szülőknek, hogy a gyerekek egymás közt eljátszották a látottakat. Ekkor jött az ötlet: készítsenek állatfigurákat só-liszt gyurmából, ki-ki aszerint, amelyik állat a legjobban tetszett nekik. Változatos, ötletes alkotások születtek, melyeket ki is festettek, hogy minél élthűbbnek hassanak. Azonban az állatokat rácsok mögött látták, így botokat is gyűjtöttek, amikből helyes kis ketrecek csináltak. Az így elkészült herencsényi mini állatkertet az ovi előterében a mai napig szülőtársaimmal büszkén csodáljuk.

Emlékeink éltetnek minket

Ahogy öregszünk, megváltozik a temetőhöz fűződő viszonyunk. Azok közül, akiket születésünk óta megismertünk, már többen vannak a sírkövek alatt, mint élőként körülöttünk. Nehezen értjük a mai kor üzeneteit, ízlését, gondolataink inkább kalandoznak a föld alá süllyedt világban. A mi emlékeink azonban már nincsenek jelen a gyermekeinkben. A lelki szemeink előtt másként tűnnek fel a hajdani ünnepek, amiket megszépít a múlt idő. Emlékeinkben fehérebben ragyog a karácsonyi hó, amikor édesapánk kezét fogva a reggeli misére indulunk. Édesebb a szüretkor tőkén felejtett szőlő, amit a tél elején fedezünk fel a köveskúti, Gyürki-hegyi szőlőben. Az őszi vasárnapok reggelén a libatepertő illata ébreszt, biztonságban vagyunk, mert érezzük a család összetartó-óvó szeretetét.

Tudjuk, nem volt az egészen olyan szép, de jó hinni, hogy úgy volt. Amikor kimegyünk Minden-szentek idején a temetőbe ezek a régi érzelmek még jobban felerősödnek. Megtöltik a lelkünket, gombóc nő a torkunkban. A temető sírjai közt járva, mindannyian egy időutazáson veszünk részt. Mindannyiunkban hasonló érzések kavargognak, pedig más sírokhoz megyünk, más emlékek tolnak fel.

Az én gyertyagyújtó utam Pekár Janika mohás keresztje mellett mindig elvezet. Már közel száz éves lenne, de mivel hétévesen meghalt, megmarad Janikának egészen addig, amíg valaki emlékezik rá. Azért él még emlékeimben, mert olyan sokat hallottam a történetét nagymamától, Hevér Máriától. Nagymama márványtáblájára pillantva eszembe jut, hogy vagy ötven évvel ezelőtt elbújítam előle, mert nem teljesítette valamelyik szeszélyes gyermekívánásomat. A kazal mögül lestem, amint kétségbeesve keresett mindenütt, még a kútba is betekintett. Ilyenkor mindig bocsánatot kérek tőle hajdani komiszágomért, s tudom, hogy ő ott fenn megbocsátott nekem már nagyon régen.

Ott van Pszota nagymamám is, kilenchnapon szamárköhögésben meghalt kis Margitkájával, aki a halála előtti percekben eléje jött, hogy elkísérje az örökkévalóságba. Az a találkozás is már majd negyven éve történt. Eljött nagymama utolsó órája, édesanyám virrasztott mellette. A haldokló imára kulcsolt kezében szorította kis fakeresztjét. Hasonlót őrzök én is, remélve hogy egyszer engem is átsegít azon a keserves órán. Egyszer csak feltekintett a mennyezetre, arcát boldog mosoly öntötte el, erőtlen kezét ölelésre emelte.

Mit lát édesanyám? – kérdezte mama.

Angyalkám! – rebegte nagymama, majd lassan elveszítette az öntudatát. Nem tudjuk, hogy az őrangyalát látta-e, vagy az ő Margitkáját, akit annyira szeretett. Egész életében az adott neki megnyug-

vást, hogy oly kicsi és ártatlan volt halálakor, csak angyalkává változhatott. Amikor ezt a történetet mama a 90 éve halott Margitka sírjánál felidéz, mindig könny szökik a szemünkbe. Vajon mi érdemesek leszünk-e az utolsó órán arra, hogy megláthassuk az angyalkánkat?

S ha meglátjuk, lesz-e mellettünk valaki, aki elmesélheti azt a találkozást?

Valahol a lelkünk mélyén sok-sok régi történet pihen, megszépülve, mesévé nemesedve. Merjünk emlékezni, és meséljük tovább gyerekeinknek, unokáinknak, mert amit ők megjegyeznek az tovább él, a velünk haló történet pedig végleg az enyészeté lesz.

Pekár

Liszkópusztai hétköznapiak

Liszkó hétköznapijairól, szokásairól, életkörülményeiről Jusztin Jánosné kérdeztük meg, aki maga is ott született, és 30 éves koráig, fiatalasszonyként is ott élt.

Liszkón két tanya volt, Nagypusztá és Kispusztá. Nagypusztán, a kastély közelében, két nagy sorház volt, fából készült gambittal (terasz), Kispusztán egy kisebb ház. Nagypusztán jobb módúak voltak az emberek, „közelebb voltak a tűzhöz”.

Erzsi néni Kispusztán lakott édesanyjával. Tudta, mi a munka, hiszen már kicsi korától kezdve a család libáira, disznóira kellett vigyáznia. Erzsi néni őrzés közben sokszor elüldögélt egy fatönkön, varrogatott vagy kötött, és rengeteget énekelt, sőt, olyan jól tudott füttyülni, hogy egy fiúnak is becsületére vált volna. A gyerekek 6 éves koruktól iskolába is jártak, majd 12 éves koruktól tanítás után a csemetébe; volt olyan, hogy Bujákra kellett átgyalogolniuk ezért. Erzsi néninek hat egész napot kellett dolgoznia egy hold föld megszántásáért, s mivel nekik hat holdjuk volt, összesen harminchat napot kapált a földjük megműveléséért. Mivel Erzsi néni édesapja fogságban volt, a férfimunkát is ő végezte édesanyjával és nagyszüleivel a háznál. Télen a közeli erdőbe jártak tűzifát gyűjteni, amelyet hátikosárban vittek haza, a szálfákat a vállukon húzták haza (nőként!).

Liszkón hosszú „cselédházak” voltak, Erzsi néniékeben a felső szélén és középen két-két család lakott, az alsó szélén 1 család. Min-

den családnak egy szobája volt, egy kamra és egy közös konyha. „Sokszor összeért a fenekünk a falimásinánál, hiszen mindkét család egyszerre főzött.”

A szobák szűkösek voltak, egy rokon család tíz gyermekkel élt egy ilyenben. A saját maguk készítette ruháikat („én annyit szőttem, mint egy rossz ló”, mondja Erzsi néni) négyfiókos kaszniban tárolták. A mindennapi megélhetéshez szükségeseket, később a gyerekuharráshoz szükségesekelmélet is, minden héten a terényi üzletekben szerezték be, melyeket hátikosárban cipeltek haza gyalog. Olyankor összebeszéltek, csapatosan indultak bevásárolni. Minden termést, zöldséget, gyümölcsöt saját maguknak termeltek meg, amelyből a következő aratásig kellett tartalékolniuk. Gyűjtöttek, és a masinában sütöttek kökényt, galagonyát is, barack- és csipkelekvárt, ládában el-tett szilvalekvárt készítettek. Kéthetente sütöttek 4–5 nagy kenyeret a közös kemencében. Ettek bőven húsfélét is: bár Erzsi néniék szerényebb körülmények között éltek, sok malacuk, libájuk, csirkéjük volt általában, ezeket vágták le.

Liszkón minden héten bál volt (Terényből jött zenélni egy fúvószenekar), itt énekeltek, táncoltak, és a tanító úr által betanított előadásokat mutattak be a tanulók saját maguk szórakoztatására. Az iskola mellett ezeken a bálokon nyílt alkalom a fiataloknak az ismerkedésre, így ő és a férje is itt szerették meg egymást.

Kérdésre elmondta, hogy „volt, akivel lehetett bírni”, és ahhoz ment, akihez a szülei akarták adni, de János és ő a szülők véleménye ellenére is kitartottak egymás mellett.

A lakodalmakat Liskón a kiürített erdőszéli istállóban tartották, az esküvőket azonban Herencsényben, ahová szépen díszített lovas kocsik vitték át az embereket a templomba. Liskón csak egy kis kápolna volt, ahol minden jeles ünnepen misét tartott egy szomszéd faluból érkező pap. Vasárnaponként bejártak Herencsénybe a misére, mint messzebről érkezők, mindig nagyon pontosan ott voltak. Étkezésekkor imádkoztak, délben abbahagyták a munkát, hogy elmondják az Urangyalát.

„A legidősebb fiam, Jani még Liskón született.” Akkor még otthon szültek az asszonyok. Mivel a közelben nem volt orvos, a településen volt egy képzett asszony – nem igazi bába – aki levezette a szülést. Nem volt semmi baj. Egyrészt a szükség miatt, másrészt a könnyebb

szülés érdekében szülés előtt is keményen dolgoztak az asszonyok, Erzsi néni Nagyszombaton még kóccal-sárral kente a „falalját”, Húsvét vasárnap reggel megszült, azután ment minden tovább ugyanúgy, mint előtte.

A gyerekek akkoriban a szépen karban tartott futballpályán játszottak, „a silókra jártak ugrolni”, az élet dolgait pedig az állatok őrzése közben figyelték meg. Amikor már nem Liskóra, hanem Herencsénybe jártak iskolába, elhozták mindennap a gyerekeket lovas kocsival, amibe telen még egy kis dobkályhát is állítottak, hogy ne fázzanak a gyerekek.

Amikor meghalt valaki, a temetés napjáig otthon feküdt a halott az élőkkel egy szobában. Otthon felöltöztették, és házi készítésű koporsóba rakták. A halottakat Liskóról lovas kocsival vitte a herencsényi temetőbe.

Erzsi néni és családja 1968-ban költözött be Liskóról a faluba. Nagyon szerettek ott élni, de mivel valami okból sem ők, sem a többiek nem kaptak engedélyt saját ház épí-

Jusztin Jánosné

tésére ott, el kellett hagyniuk a pusztát. „Jó volt ott, nem jöttünk volna el, ha mindenki el nem hurcolkodik”. Erzsi néni azt is elmondta, hogy olyan sokan laktak ott, hogy ha mégis építkezhetek volna, talán nagyobb lenne a település, mint amekkora Herencsény. Sokfelé széledtek el az ott lakók: költöztek Becskére, Nógrádkövesdre, Terénybe, Herencsénybe és még másfelé is.

„Liskón a szerényebb sorsú családok mindig számíthattak egymásra. Valamiben mindenki rászorult a másikra. Nem úgy, mint most.”

Varga Judit
és Jávorné Barsi Boglárka

Elfeledett ételeink – Lekvárfőzés

A nyár végén, ősz elején érő gyümölcsök ízét, zamatát a befőttek, lekvárok őrizték meg télire. Szilva-, borzag-, csipkelekvár mindig volt a kamrák polcain, amivel a kelt és főtt tésztákat, süteményeket ízesítették nagyanyáink. Egy nagycsalád fogyasztására legalább egy, de általában két katlan szilvalekvárt is megfőztek, ahogyan fokozatosan érett a szilva, úgy sorakoztak az üvegek a kamrákban. Réges-régen csuprokba vagy zsírpapírral kibélelt kis deszkaládákba merítették a sűrű, forró lekvárt, majd kihűlés után, letakarva a szellős padláson tárolták. A jól megfőzött szilvalekvár 2–3 évig is elállt, és habár összeszikkadt, késsel vágható volt. Az így levágott darab lekvár kevés forró vízzel összekeverve ugyanúgy felhasználható, fogyasztható, élvezhető volt, mint a friss lekvár. A 60-es évekig a lekvárokat cukor nélkül főzték, és csak akkor tettek kevés cukrot a lekvárra, amikor az a tésztába, az ételbe került. Lekvárfőzéskor elkelt a segítség, a munkát kora reggel kezdték, és álló nap felváltva kavargatták a rotyogó üstöt.

A szilvák közül a duránzi és a magvaváló volt alkalmas lekvárnak. A duránzi főzését a „rottyantással” kezdték, hiszen ez a szilva nehezen magozható. Csak úgy lehetett eltávolítani a magját, ha egy kicsit megforralták, ezután a passzírozón fennmaradt a magja, a húsa pedig a katlanba került. A magvaváló szilvát mindig este magozták ki, éjszakára állni hagyták, és reggeltől főzték napestig.

A magvaváló szilva aszalásra is nagyon alkalmas volt. A sötétre érett, édes szilvaszemeket a kenyérsütés után a langyos kemencébe tették, és a kihűlő téglákon szép fényesre szikkasztották.

Népszerű lekvárnak számított a vidékünkön a borzaglekvár, amit a gyalogboda terméséből főztek. Aprólékos, nehéz munkával készült: először zúzták a fürtöket, majd a szőlőprésen (sotolón) kinyomták a levét. A főzés ideje alatt a tetejéről a habot többször is leszedték, majd amikor letisztult, besűrítették. Ez a lekvár akár 3–4 évig is fogyasztható volt.

A kipréselt bodzabogyó héja, magvai, kevés leve, vagyis a törkölye pedig egy fa-

hordóba került, amit vékony sárral betapasztottak, lezártak, így érlelve tovább 2–3 hónapig, majd késő ősszel, amikor annak itt volt az ideje, pálinkát főztek belőle. Ezt a pálinkát gyógyszerként fogyasztották szívbántalmakra, soha nem ittak belőle sokat.

A csipkelekvár elkészítése volt a legnehezebb munka. Már a begyűjtése is sok törődéssel jár, de a bogyók megtisztítása is emberpróbáló, időigényes feladat. Elsőként megtisztították a végeitől, megmosták és felfőzték. A kicsit átpuhult szemeket alaposan átpasszírozták, hogy a benne lévő szűrős szálaktól megszabadítsák a lekvárnak való gyümölcslevet. Ezután tűzhelyen, nagy edényben kavargatva főzték meg lekvárnak. Sütőtökkel szaporítva több lekvárt tudtak eltenni. Gyakran előfordult, hogy a csipkelekvárt többet összefogva, közösen főzték, hogy a vele járó munkát megosszák.

A csipkelekvár a népi gyógyászatban a hasmenés egyik ellenszere.

Paulik Mihályné receptjét lejegyezte

Régi karácsonyok

Lélekben készültünk igazán

Az ember hajlamos arra, hogy a jelenkort alábecsülje a múlttal szemben, de azt tényként vehetjük, hogy az ünnepek méltó megtartását elfelejtettük. Kiüresedett a legszebb ünnepeink, karácsony is, ajándékvadászata, hamis csillogása a legtöbb ember számára viszszatetsző. De milyen is volt a régi karácsony? Erről kérdeztem Tácsik Jánosnét és Rigó Józsefnét.

Tácsik Jánosné: Gyerekkoromban Nelázd pusztán éltünk, a szüleimmel. A december szinte minden napja a karácsonyra való készülődéssel telt el. Az Advent idején szinte minden misére bejöttünk Nelázdrról, ez körülbelül másfél óra gyalogolással járt. Nem hiányozhattunk az éjféli miséről sem, lehetett nagy hó és hideg, nem számított. Karácsony délelőtt a tízórasi misére újra mentünk, így akár 25–30 kilométert, 4–5 órát is gyalogolhattunk egy nap. Édesapám kivételével mi kétszer jöttünk-mentünk, ő a rokonokat meglátogatta, nem jött velünk haza, csak a második mise után. Karácsonykor mindenki meggyónt, áldozott.

Édesapám évről évre minden karácsony böjtjén az asztal alá kosárba szénát készített be, és aznap be is engedte enni a bárányokat. Jelképesen azt jelentette, hogy a juh egész évben tudjon mit enni. Közben főztünk, készültek az ünnepi ételek, és délután fát állítottunk. A karácsonyfát haragszál helyett pattogatott kukoricával díszítettük fel. Mézeskalácsot is tettünk a fára, igaz ehhez nehéz volt hozzájutni. Általában Balassagyarmaton vettük meg, de gyorsan elkapkodták bánatunkra, ezért volt, amikor a fa mézeskalács nélkül maradt. Ugyanígy voltunk a csillagszóróval, ha jutott a kereskedőknél vettünk, ha nem jutott, akkor se maradtunk nélküle. A pusztai emberek összetartottak, adtak egymásnak, ha valakinek nem sikerült venni. Ha nekünk nem jutott, egy pár darabot mindig kaptunk, majd a következő évben visszaadtuk. Gyertyát

is raktunk a fára, és szaloncukrot is, ha tudtunk venni. Ha nem, készítettünk mi magunknak, csináltunk cukrot és becsomagoltuk csillogós papírba. A karácsonyfa megvolt egészen vízkeresztig. Csak az ünnepek előtt főztünk, de akkor sokat, hogy kitartson. Káposztát, gubót, mákos csíkot fogyasztottunk. 24-én nem ettünk csak karácsony másnapján, akkor még nagyon tartottuk a böjtöt.

Karácsonykor mindig sok hó volt, a környéken. Sokat játszottunk ekkor a puszta gyerekeivel, mert ebben a pár napban nem kellett annyit dolgozni, a szülők is engedékenyebbek voltak. A rokonok meglátogattak bennünket és mi is őket. Az egyik évben mi mentünk, a másikban ők jöttek. A vendégséget átbeszélgettük, az órák jó hangulatban teltek. Ritkán találkoztunk egymással ezért kihasználtuk a lehetőséget. Az akkori időkben még az ünnepek, és mint a Karácsony napjai igazán ünnepek számítottak, nem úgy, mint manapság, mert még ezeken a napokon is dolgoznak.

Rigó Józsefné: A karácsonyi ünnepek előtt, nagy hangsúlyt fektettünk a lelki felkészülésre, mert e nélkül a karácsony mit sem ér. A hit segíti meg az embert, ezt ne felejtjük el. December elsejétől, folyamatosan hajnali misékre jártunk. Szinte minden nap december 15-től lelki gyakorlatokat végeztünk. Házról házra jártunk Szentcsaládot végezni minden este. Nem is emlékszek, hogy misét elhalasztottunk volna, éjféli misén is voltunk mindig. December persze a fonás időszaka is volt, ezt sem hanyagolhattuk el.

Karácsonyfát állítottunk, a fát főleg szaloncukorral, valamint diót csomagoltunk be aranypapírba és

Rigó Józsefné

azzal díszítettük fel. Ha nem sikerült szaloncukrot beszerezni, az elmúlt karácsonyokról a csomagoló papír általában elraktuk, majd ezt újra elővettük és tettünk bele hazai készítésű édességet vagy papírt. Főztünk az ünnepek előtt és alatt is rengeteget. Lepényt sütöttünk, mákos gubót, túrós csíkot és gyúrt kalácsokat készítettünk, valamint aszalt szilvát is fogyasztottunk bőséggel, akkor ez volt befőtt helyett. Sok diót is fogyasztottunk az ünnepek alatt, ez az egészség jelképe. Pár fürt szőlővel, dióval és szaloncukorral ajándékoztuk meg egymást, mivel nem voltunk tehetősek, de annál boldogabbak, amely leglényegesebb az ember életében.

24-én este egy almát annyi fele vágunk, ahányan az asztalnál ültünk, és a maga gerezdjét mindenki megette. Úgy tartottuk, hogyha rossz útra térünk, eltévedünk az erdőben, visszagondolunk a közösen elfogyasztott almára, vissza találunk az egyenes útra. Én ebben a mai napig hiszek. Előfordult, hogy eltévedtünk Szentkútra menet, és amikor erre gondoltunk, sikerült is kikeverednünk az erdő rengetegéből.

Az éjféli mise előtt megfőztünk, hogy legyen másnapra. Ekkor húsvet készítettünk, majd a többi éték mellé hordóskáposztát is felszolgáltunk. Rokonok is meglátogattak minket a karácsonyi ünnepek alatt, de volt, hogy mi is útnak indultunk karácsony másnapján

Tácsik Bálint

Kulturális Hírek

Községünkben folyamatosan működik a könyvtár és a teleház. A teleházban sajnos csak két számítógép áll rendelkezésünkre, mert február végén illetéktelen behatolók eltulajdonítottak három számítógépet az ötből. A számítógépek pótlása folyamatban van. Jó hír viszont, hogy a teleház a Polgármesteri Hivatal jóvoltából egy korszerűbb fénymásoló gépet kapott, amivel a hozzánk forduló kéréseit szívesen teljesítjük.

A könyvtárnak jelenleg 126 regisztrált tagja van, a rendszeres olvasó és dokumentumhasználó

mindössze 15–20 fő. Ezt mindenképpen kevésnek tartjuk, és szeretnénk növelni az aktív művelődők számát. A szorgalmas könyvtárlátogatókat megkérdeztem, hogy miért tartják fontosnak az olvasást?

– Amikor van egy kis szabadidőm nem a távirányító után nyúlok, nem szeretek tévét nézni. Inkább könyvet olvasok, vagy keresztrejtvényt fejtek.

– Fontosnak tartom, hogy a gyermekek a kötelező olvasmányok mellett sokat olvassanak korukhoz illő könyveket. Az olvasás révén a gyermek számára kinyílik a világ, és sok új dolgot ismernek meg.

Többen kérdezik, hogy várható-e a könyvállomány gyarapítása? Az közelmúltban nem vásárolhattunk új könyveket, de reméljük, hogy jövőben ismét lesz erre lehetőség. Ezen felül mozgócserre programunk igen színes választékkal működik, sikeres gyermek és ifjúsági könyvek, szórakoztató regények, szakkönyvek, történelmi regények, szakcskönyvek kölcsönözhetőek.

Szeretettel várjuk régi és új olvasóinkat!

Kelemen Mária

Miként segíthetünk a csapatnak?

Jöjjenek szurkolni!

Ötvenéves a herencsényi sportegyesület, 1960-ban alakult a klub. Ha szét-nézünk a környékünkön, igazán büszkék lehetünk arra, hogy a mai napig sikeresen működik. A csapat játékosát és egyik vezető személyiségét, Kalmár Lászlót kértem meg, hogy az őszi szezont értékelje, milyennek látja a csapat teljesítményét!

– **Mióta vagy a csapat tagja?**

17 éves korom óta ebben a csapatban focizok.

– **Mennyire volt eredményes az idény?**

Hazai mérkőzéseken mindig teljes létszámban álltunk pályára, míg idegenben sajnos többször hiányosan. A csapat teljesítménye kielégítő volt, de szerintem lehetünk volna erősebbek is.

– **Az idén igazolt-e az Egyesülethez új játékos?**

Az idén öt új játékos igazolt hozzánk, Rados László Szügyből, Pifka Gergő Balassagyarmatról, Nagy János Magyarnándorból, Pásztor László Csesztvéről és Ács István Tiszafüredről.

– **Ki volt a csapat idei legeredményesebb játékosa?**

Minden játékos erős valamilyen. Kiemelkedő teljesítményt Baranyai Zoltán kapus nyújtotta, a legtöbb gólt a csapatban, szám szerint nyolcat Bobák Róbert szerezte.

– **Elégedett vagy-e a csapat teljesítményével?**

Szerintem a csapat állhatna előrébb is ebben az osztályban, ha a játékosok rendszeresen eljárának a mérkőzésekre. Sajnos az összeszokott csapatlétszám elég sokszor nincs meg. Erősebbnek vélt csapat ellen hoztuk a meccset, gyengébb csapatok ellen azonban nem bizonyultunk eredményesnek.

– **Milyen tervekkel várjátok a tavaszi idényt? Szeretnétek-e változtatni valamin?**

Szeretnék összetartó, állandó és rendszeresen meccsre eljáró csapatlétszámot kialakítani! Az esetleges kisebb csapatbeli hibákat korrigálni.

– **Mit kívánsz csapat társaidnak a következő idényre?**

Mindig jöjjenek el a meccsre. Tegyenek meg mindent a pályán az összetartás, és a csapat érdekében. És további sok sikert kívánok

minden egyesületi tagnak. S persze jöjjenek minél többen szurkolni nekünk!

A csapatkeret:

Bobák Róbert, Holes Dávid, Kalmár László, Magyar Gábor, Balázs Krisztián, Bilák Róbert, Tácsik Kálmán, Hajdú Roland, Jusztin Szabolcs, Jusztin Péter, Bucsanszki Csaba, Keresztúri Tibor, Kiss Péter, Jusztin Balázs, Varga Gábor, Szilfai Attila, Szabados Ákos, Szabó Mihály, Mezőhegyi Csaba, Pásztor László, Pifka Gergő, Rados László, Nagy János, Ács István, Baranyai Zoltán, Gyurovics János, Kerekes Gábor.

Az Arany Ászok Megyei III. bajnokság összesített eredmény listáján idén az 5. helyezést értük el.

Köszönöm Lászlónak a riportot és olvasóink nevében is kívánok a csapatnak sok szerencsét, erőt, összetartást, és legfőképp jó egészséget az elkövetkezendő kihívások sikeres teljesítéséhez.

2010–2011. fordulóeredmények

Szécsény VSE – Herencsény SE	1–0
Herencsény SE – Csitár SE	1–1
Ipolyvece TE – Herencsény SE	9–1
Herencsény SE – Kéthodony SE	3–0
Unicum FC – Herencsény SE	3–3
Herencsény SE – Doboskút SK Nógrádsipek	4–1
BMSC – Herencsény SE	4–2
Ipolytarnóc SE – Herencsény SE	1–0
Herencsény SE – Nógrádmargal SE	4–1
Ludányhalászi SE – Herencsény SE	0–1
Herencsény SE – Galgaguta SE	1–0

Kelemen Mária

Gólyahír

2009. október 15-én megszületett
Fábián Máté.
Édesapja Fábián Csaba, édesanyja Víg Beáta.

2010. január 31-én látta meg a napvilágot
Csonka Márton Csaba.
Szülei: Csonka Lajos és Oláh Mária.

Csonka Vilmos és Kovács Katalin negyedik
gyermeküknek örülhetnek. A kislány,
Csonka Katalin

2010. szeptember 15-én született.

Kiss Dominik

2010. szeptember 18-án érkezett.
Ő a fiatal házaspárnak, Kiss Péternek
és Bendiák Anikónak első gyermeke.

Halottaink

2009

54 éves	Kiss Mihály	november 21.
96 éves	Hering István	november 22.
94 éves	Pszota István	december 10.
75 éves	Sági Jánosné Burián Erzsébet	december 28.

2010

85 éves	Vincze Istvánné Bacskó Ilona	január 8.
81 éves	Bacskó Istvánné Sági Borbála	március 22.
75 éves	Kelemen Istvánné Horák Ilona	március 25.
91 éves	Bacskó Mária	április 1.
71 éves	Baranyi Etel	április 30.
81 éves	Szalai Jánosné Bartus Rozália	június 4.
55 éves	Kiss István	június 6.
80 éves	Németh Matild	július 7.
74 éves	Rác Gézáné Gazsi Zsuzsanna	július 13.
80 éves	Hovanecz Mária	szeptember 28.
68 éves	Kiss János	október 30.

Emléküket megőrizzük!

Októberben őket ünnepeltük!

Október 1-én	60 éves	Bartus Mihály	Dobó K. u. 9.
Október 2-án	25 éves	Kosik Zsanett	Kossuth u. 70/A.
Október 4-én	35 éves	Forgács Zoltán Péter	Rákóczi u. 8.
Október 6-án	25 éves	Szandai Annamária	Bajcsy u. 3.
Október 8-án	15 éves	Jenei Szonja	Akácfa u. 9.
Október 9-én	55 éves	Kovács József	Hunyadi u. 15.
Október 15-én	1 éves	Fábián Máté	Kossuth u. 154.
Október 20-án	40 éves	Mucs Tibor	Jókai u. 6.
Október 26-án	75 éves	Horák Jánosné Kiss Anna	Petőfi u. 15.
Október 27-én	45 éves	Babcsán András	Kossuth u. 14.
Október 29-én	90 éves	Bucsánszki Jánosné Nagy Erzsébet	Kossuth u. 158.
Október 30-án	10 éves	Dropka Dóra	Bercsényi u. 5.

Novemberben őket ünnepeltük!

November 2-án	90 éves	Paulik Mihályné Fábián Mária	Lisznyai u. 7.
November 14-én	55 éves	Balog Istvánné Barát Erzsébet	Béke u. 11.
November 22-én	20 éves	Csizék Alíz	Dobó K. u. 3.
November 23-án	35 éves	Kalányos Zsolt	Petőfi u. 37.
November 25-én	15 éves	Tácsik Jenifer	Dózsa u. 10.
November 26-án	55 éves	Bartus Mihályné Tálas Ilona	Dobó K. u. 9.

Decemberben őket ünnepeltük!

December 7-én	10 éves	Kalányos Bianka	Petőfi u. 37.
December 7-én	70 éves	Hovanecz Péterné Balog Erzsébet	Kossuth u. 144.
December 22-én	60 éves	Vraskó Istvánné Bacskó Mária	Petőfi u. 8.

Isten éltesse Mindannyiukat!